

การบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม ของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครปฐม

ชญัญญ์ณลิน กิติวัฒน์กนกโชติ

หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครปฐม 2) เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครปฐม ประชากรที่ใช้ในการวิจัย โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครปฐม จำนวน 50 โรงเรียนเป็นหน่วยวิเคราะห์ ผู้ให้ข้อมูล ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คนรวม 50 คน เครื่องมือที่ใช้แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย

1. ด้านคุณภาพผู้เรียน พบว่า เด็กได้รับการพัฒนาตามศักยภาพมีความรู้ความสามารถและทักษะตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล มีระดับคุณภาพผู้เรียนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า ครูมีความรักความเมตตาเข้าใจความแตกต่าง ของเด็ก มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วมและปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสม มีการฝึกอบรม เพื่อพัฒนาให้มีทักษะในการจัดการเรียนร่วมอยู่เสมอทั้งในหน่วยต้นสังกัดและนอกหน่วย ครูมีการจัดทำแผน IEP เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลเป็นไปตามที่กระทรวงกำหนด แต่ยังขาดวิทยากรจากสถาบันต่าง ๆ มาให้ความรู้เรื่องของการทาสื่อและนวัตกรรมใหม่ ๆ และระดับการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม มีระดับการจัดการเรียนการสอนในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. ด้านการบริหารจัดการ พบว่า ผู้บริหารมีเจตคติที่ดีและมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการเรียนร่วม ให้ความเสมอภาคและเปิดโอกาสให้เด็กเข้ามาเรียนในระบบทำให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาเท่าเทียมกับเด็กปกติ มีการบริหารวางแผนและกำหนดเป้าหมายไว้ในแผนปฏิบัติการโรงเรียน แต่การประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์และการติดป้ายโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมยังมีการปฏิบัติน้อย และระดับการบริหาร

จัดการตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม มีระดับการบริหารจัดการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

4. ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ พบว่า ผู้บริหารส่งเสริมสนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการจัดการเรียนร่วมระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา พัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกจัดให้เหมือนกับเด็กปกติทั่วไปใช้การประเมินผลในภาพรวม ส่วนการติดตามประเมินผลดูจากรายงานโครงการที่วางไว้ในแผนปฏิบัติงานยังมีการปฏิบัติได้น้อย และระดับการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม มีระดับการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

5. ด้านผลกระทบจากการดำเนินงาน พบว่า ไม่มีผลกระทบที่รุนแรงครูรู้จักการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และช่วยเหลือเด็กพิเศษ ชุมชนผู้ปกครองที่เข้าใจเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้การชื่นชมและให้การสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียนและรู้สึกดีที่โรงเรียนให้ความสำคัญกับเด็กพิเศษ ส่วนผู้ปกครองที่ยังไม่เข้าใจคำว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษคิดว่าเป็นเด็กพิการอย่างเดียวจึงไม่ให้ความร่วมมือ และระดับการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม มีระดับผลกระทบจากการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

6. ด้านประโยชน์จากการดำเนินงาน พบว่า โรงเรียนได้รับชื่อเสียงในด้านดี ผู้ปกครองมีความรู้สึกที่ดีต่อโรงเรียนเนื่องจากเด็กได้รับการพัฒนา ทำให้ช่วยเหลือตนเองและหาประโยชน์ให้กับสังคมได้ และระดับการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม มีระดับประโยชน์จากการดำเนินงานในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

7. ด้านความคิดเห็นอื่นๆ ในการบริหารจัดการ พบว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ในการจัดการเรียนร่วมมีงบประมาณไม่เพียงพอในการบริหาร จึงต้องการให้หน่วยงานในท้องถิ่นเข้ามาสนับสนุน รัฐบาลควรมีนโยบายหรือระบบเข้ามาช่วยเหลือดูแลมากขึ้นรวมถึงโรงเรียนยังขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านการศึกษาพิเศษโดยตรงมาช่วยดูแล และระดับการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม มีระดับความคิดเห็นอื่นๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วม/โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม

The Management based on the Inclusive Education Standards of Leading Inclusive Schools in Nakhon Pathom Province

Thunnalin Kitiwatkanokchot

M.Ed. Student, Department of Educational Administration,
Gradual School, Mahamakut Buddhist University

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the management based on the inclusive education standards of leading inclusive schools in Nakhon Pathom Province, and 2) to study the situation of the management of the leading inclusive schools as earlier mentioned. The population consisted of 50 administrators of 50 primary schools situated in Nakhon Pathom Province. The tools used for data collection were interview and constructed questionnaire. The statistic devices used for data analysis comprised frequency, percentage, mean and standard deviation.

The results of study were as follows:

1. Quality of learners: It was found that the pupils' potential in terms of both intelligence and skills had been developed to meet with the objectives as defined in the individualized education plan. The measurement and evaluation in the short and long term was found to work ineffectively, the semester-based method was therefore used instead. On an overall aspect, the learners' quality was found to stand at a high level.

2. Teaching management: The teachers were found to have a sense of loving-kindness and realize the concept of individual difference, and they also adopted a good attitude towards the inclusive education and treated the pupils in an appropriate manner. Moreover, the training program about the inclusive education was organized regularly both inside and outside, and an IEP lesson plan was worked out to meet with the ministry requirements. But what was found in need was the out-resource to teach and train how to invent instructional media and innovation. On an overall aspect, the teaching management was found to exist at a high level.

3. Situation of management: The administrators were found to have a good attitude and vision about the inclusive education management. The special children were provided with a wider opportunity to study in the inclusive school, and their intelligence and skills were developed as equally as the ordinary children. The school's action plan and goal setting were designed, but few public information in a website and the school boards were found. On an overall aspect, the management based on the inclusive education standards was found to remain at a high level.

4. Building knowledge-based society : The exchanging of views about the inclusive education among the teachers inside and outside was promoted by the administrators. The development of learning resources for special children was implemented as similarly as those arranged for ordinary children. The assessment of their performances was carried out on an overall basis. However, very few progress was found in the assessment of the school's action plan. On an overall aspect, the building of knowledge-based society was found to remain at a high level.

5. Impacts caused by management: Positive impacts were found as the teachers fostered a sense of hospitality and took a proper care for the special children. The guardians and the community members appreciated and supported the school's activities, despite somewhat non-cooperation expressed by a fraction of those without right understanding. On an overall aspect, the positive impacts caused by the management of inclusive education were found to remain at a high level.

6. Benefits of management: The school was found to win public recognition and fame. The guardians' attitude towards the school was positive in view of their children's great development to the extent that they could help themselves and render social service to community. On an overall aspect, the benefits generated by the management of inclusive education were found to remain at a high level.

7. Recommendations : The number of special children was found to be ever-increasing, thus causing an insufficient budget allocation which needs financial support from local administrations as well as more budgeting by the government. Another important problem was the lack of teachers who graduated with major in the field of special education. On an overall aspect, the recommendations for the management of inclusive education to meet with the inclusive education standards as set by the Ministry of Education were found to remain at a high level.

Keywords: The Management based on the Inclusive Education Standards

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมโดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรมการสร้างสรรค้จรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากการจัดสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อหนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542, หน้า 2) แต่คนพิการมีข้อจำกัดในการเข้าถึงกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าว ดังที่พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551 ได้ให้ความหมายว่าคนพิการหมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากมีความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่าง ๆ และมีความต้องการจำเป็นพิเศษทางการศึกษาที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใดเพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป (พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พุทธศักราช 2551, หน้า 2) ดังนั้นด้วยข้อจำกัดต่าง ๆ ดังกล่าวจึงเป็นอุปสรรคและเป็นสาเหตุให้นักเรียนพิการส่วนใหญ่ไม่สามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ดังจะเห็นได้จากการสำรวจสถานภาพของผู้พิการส่วนใหญ่ไม่สามารถศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ดังจะเห็นได้จากการสำรวจสถานภาพของผู้พิการไทยโดยสำนักงานสถิติแห่งชาติในปี พ.ศ. 2550 พบว่า คนพิการที่ไม่มีการศึกษามีถึงร้อยละ 81.72 กำลังเรียนระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา ร้อยละ 11.41 กำลังเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นร้อยละ 3.52 กำลังเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายร้อยละ 2.48 กำลังศึกษาระดับอนุปริญญาร้อยละ 0.15 กำลังศึกษาระดับปริญญาตรีร้อยละ 0.53 กำลังศึกษาในระดับอื่นๆ ร้อยละ 0.19 (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2550) และจากสถิติจำนวนนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาตอนต้นปีการศึกษา 2551 มีถึง 10,340 คน แต่จำนวนนักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปีการศึกษา 2551 มีเพียง 3,000 คน (สำนักงานคณะกรรมการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552, หน้า 271) และเมื่อนักเรียนพิการออกจากโรงเรียนไปประกอบอาชีพ พบว่ายังมีทักษะไม่เพียงพอต่อการประกอบอาชีพ (สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ 2542, หน้า 42) และจากการศึกษาความต้องการการศึกษาด้านอาชีพของเด็กพิเศษในระดับมัธยมศึกษาของ มานัส คชรัตน์ และบังอร ต้นปาน (2542) พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีความต้องการด้านการศึกษาอาชีพดังนี้ นักเรียนร้อยละ 97.82 ผู้บริหาร บุคลากร และอาจารย์ผู้สอนร้อยละ 95.07 ผู้ปกครองร้อยละ 78.60 นอกจากนี้จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลลัพธ์หลังสำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาของนักเรียนพิการ ในด้านการศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา การจ้างงาน การอยู่อาศัย การเดินทาง และการพักผ่อน พบว่าสัดส่วนของนักเรียนกลุ่มนี้ไม่สามารถไปถึงการศึกษาต่อที่สูงขึ้นในอนาคตและมักจะไม่ได้รับการสนับสนุนและไม่ได้รับบริการหลังสำเร็จการศึกษาตามความต้องการและในฐานะที่เป็นผู้ใหญ่เมื่อเทียบกับประชากรส่วนใหญ่ (Blackorby and Wagner, 1996, pp. 399-414) ผลจากการศึกษานี้นำไปสู่ข้อสรุปที่ว่า การพัฒนานักเรียนพิการนั้น แผนการศึกษาต้องครอบคลุมเรื่องการใช้ชีวิตอยู่ในชุมชน การทำงานและสิ่งแวดล้อมทางสังคม จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่านักเรียนพิการส่วนใหญ่ เมื่อสำเร็จการศึกษาก็ค

บังคับแล้วจะออกไปจากระบบการศึกษาไม่สามารถศึกษาต่อและมักไม่ได้รับการสนับสนุนหลังสำเร็จการศึกษาทั้ง ๆ ที่นักเรียนพิการระดับมัธยมศึกษามีความต้องการด้านอาชีพด้วยสัดส่วนที่สูง ดังนั้นการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนพิการจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาและจัดให้สอดคล้องกับความต้องการของนักเรียนพิการและผู้เกี่ยวข้องจากปัญหาดังกล่าวมีคนพิการจำนวนมากที่ไม่ได้รับการศึกษาตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดนโยบายให้ทุกโรงเรียนทั้งระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษารับบุคคลดังกล่าวเข้าเรียนร่วมจัดการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ การบริหารจัดการเรียนร่วมของผู้บริหารจึงมีความสำคัญในการจัดการศึกษาให้กับบุคคลที่มีความต้องการพิเศษตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและการส่งต่อไปยังช่วงชั้นที่สูงขึ้นการวิจัยนี้ทำให้รู้ถึงผลการบริหารจัดการเรียนร่วมตามมาตรฐานการเรียนร่วมว่าผู้บริหารวางแผนและกำหนดนโยบายในการบริหารอย่างไรเพื่อประกันคุณภาพการจัดการศึกษาเรียนร่วมอีกทั้งสามารถนำไปเป็นแนวทางในการบริหารการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วมต่อไปได้

ด้วยเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาเอกสารและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องพบว่าในเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดนครปฐมยังไม่มีการศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมมาก่อน ผู้วิจัยในฐานะที่เป็นครูในโรงเรียนจึงสนใจหาวิจัยเรื่องนี้เพื่อที่จะได้นำผลการวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการจัดการศึกษาเรียนร่วมของผู้บริหารโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้นต่อไป

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครปฐม
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครปฐม

5. กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมุ่งศึกษาการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนครปฐม ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษากรอบแนวคิดมาตรฐานการเรียนร่วมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ.2555 แบ่งออกเป็น 7 ด้าน ประกอบด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ) 1) ด้านคุณภาพผู้เรียน 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม 4) ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ 5) ด้านประโยชน์จากการดำเนินงาน 6) ด้านผลกระทบจากการดำเนินงาน 7) ด้านความคิดเห็นเพิ่มเติม

6. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมมีมาตรฐานการเรียนร่วม เพื่อการประกันคุณภาพการจัดการศึกษา
2. นักเรียนที่มีความบกพร่องได้รับการพัฒนาตามสิทธิและโอกาสทางการศึกษา

7. ขอบเขตของการวิจัย

7.1 ขอบเขตด้านประชากรที่ศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนครปฐม จำนวน 50 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลคือผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนละ 1 คน รวมจำนวน 50 คน

7.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา คือ มาตรฐานการเรียนร่วมเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาแบ่งออกเป็น 7 ด้าน ประกอบด้วย ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านประโยชน์จากการดำเนินงาน ด้านผลกระทบจากการดำเนินงาน ด้านความคิดเห็นเพิ่มเติม

7.3 ขอบเขตด้านพื้นที่

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนครปฐม ประกอบด้วย 7 อำเภอ คือ อำเภอเมืองนครปฐม อำเภอกาแพงแสน อำเภอดอนตูม อำเภอบางเลน อำเภอสสามพราน อำเภอ นครชัยศรี และอำเภอพุทธมณฑล

8. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัยเรื่อง การบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม จังหวัดนครปฐม แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

1. ด้านคุณภาพผู้เรียน เด็กได้รับการพัฒนาตามศักยภาพมีความรู้ความสามารถและทักษะตรงตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล การประเมินผลระยะสั้นระยะยาวตามแผนปฏิบัติได้น้อย จึงวัดและประเมินผลเป็นภาคเรียน

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ครูมีความรักความเมตตาเข้าใจความแตกต่างของเด็ก มีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วมและปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสมมีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาให้มีทักษะในการจัดการเรียนร่วมอยู่เสมอทั้งในหน่วยต้นสังกัดและนอกหน่วยครูมีการจัดทำแผน IEP เป็นไปตามที่กระทรวงกำหนดแต่ยังขาดวิทยากรจากสถาบันต่าง ๆ มาให้ความรู้เรื่องของการทำสื่อและนวัตกรรมใหม่ ๆ

3. ด้านการบริหารจัดการ ผู้บริหารมีเจตคติที่ดีและมีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการเรียนร่วม ให้ความเสมอภาคและเปิดโอกาสให้เด็กเข้ามาเรียนในระบบจัดการเรียนร่วมทำให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนา เท่าเทียมกับเด็กปกติ มีการบริหารวางแผนและกำหนดเป้าหมายไว้ในแผนปฏิบัติการโรงเรียนโดยการ ประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์และการติดป้ายโรงเรียนแก่นำจัดการเรียนร่วมยังมีการปฏิบัติน้อย

4. ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ผู้บริหารส่งเสริม สนับสนุนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านการ จัดการเรียนร่วมระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษาพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอก จัดให้เหมือน กับเด็กปกติทั่วไปใช้การประเมินผลในภาพรวมและรายงานใน SAR การติดตามประเมินผลดูจากรายงาน โครงการที่วางไว้ในแผนปฏิบัติงาน ยังมีการปฏิบัติได้น้อย

5. ด้านผลกระทบจากการดำเนินงาน ไม่มีผลกระทบที่รุนแรงครูรู้จักการเอื้อเฟื้อเพื่อแม่และ ช่วยเหลือเด็กพิเศษ ชุมชนผู้ปกครองที่เข้าใจเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้การชื่นชมและให้การสนับสนุน กิจกรรมของโรงเรียนและรู้สึกดีที่โรงเรียนให้ความสำคัญกับเด็กพิเศษ ส่วนผู้ปกครองที่ยังไม่เข้าใจคิดว่าเด็ก ที่มีความต้องการพิเศษคิดว่าเป็นเด็กพิการอย่างเดียวจึงไม่ให้ความร่วมมือ

6. ด้านประโยชน์จากการดำเนินงาน โรงเรียนได้รับชื่อเสียงในด้านดีผู้ปกครองมีความรู้สึกที่ดีต่อ โรงเรียนเนื่องจากเด็กได้รับการพัฒนา ทำให้ช่วยเหลือตนเองและหาประโยชน์ให้กับสังคมได้

7. ด้านความคิดเห็นเพิ่มเติม ทุกวันนี้เด็กที่มีความต้องการพิเศษมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ ใน การจัดการเรียนร่วมมีงบประมาณไม่เพียงพอในการบริหาร จึงต้องการให้หน่วยงานในท้องถิ่นเข้ามาสนับสนุน รัฐบาลควรมีนโยบายหรือระบบเข้ามาช่วยเหลือดูแลมากขึ้นรวมถึงโรงเรียนยังขาดบุคลากรที่มีความ รู้ด้านการศึกษาพิเศษโดยตรงมาช่วยดูแล

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม

1. ด้านคุณภาพผู้เรียน โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยสามารถ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ครูวิเคราะห์เด็กกว่าบกพร่องทางด้านไหนแล้วจัดทำแผน IEP เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพตามแผน IEP กำหนดวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาประเมินผลเป็นภาค เรียน การกำหนดจุดประสงค์ระยะสั้นและระยะยาวเพื่อพัฒนาตามลำดับ

2. ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดย สามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ครูมีความรัก เมตตา เข้าใจความแตกต่างของเด็ก ครูมีการวิเคราะห์ข้อมูลเด็กเป็นรายบุคคล ครูมีการพัฒนา อบรม สัมมนาเพิ่มเติมตามที่หน่วยงานที่ เกี่ยวข้องจัด มีวิทยากรจากสถาบันต่าง ๆ มาให้ความรู้ตามลำดับ

3. ด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยสามารถ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ผู้บริหารให้ความเสมอภาคและเปิดโอกาสให้เด็กเข้ามาเรียน ในระบบผู้บริหารจัดการเรียนร่วมทำให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนา ผู้บริหารต้องมีเจตคติที่ดีเป็นหัวใจสำคัญ การประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์ การติดป้ายโรงเรียนแก่นำจัดการเรียนร่วมตามลำดับ

4. ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรภายในโรงเรียน ด้านแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกจัดให้เหมือนกับเด็กปกติทั่วไป ประเมินผลในภาพรวมและรายงานใน SSR การติดตามประเมินผลดูจากรายงานโครงการที่วางไว้ในแผนปฏิบัติงาน ตามลำดับ

5. ด้านผลกระทบจากการดำเนินงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาทางด้านโดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เด็กปกติ ครู รู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเด็กพิเศษ ชุมชนผู้ปกครองให้การชื่นชมและให้การสนับสนุนกิจกรรมของโรงเรียน และชุมชนผู้ปกครองรู้สึกดีที่โรงเรียนให้ความสำคัญกับเด็กพิเศษ ผู้ปกครองยังไม่เข้าใจคำว่าเด็กพิการ (พิเศษ) จึงไม่ให้ความร่วมมือตามลำดับ

6. ด้านประโยชน์จากการดำเนินงานโดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ โรงเรียนเปิดโอกาสให้เด็กได้เข้ามาเรียนในระบบ ด้านจิตใจผู้ปกครองมีความรู้สึกที่ดีต่อโรงเรียน และ เด็กได้รับการพัฒนาและไม่เป็นภาระของสังคม ด้านชุมชนและผู้ปกครองให้การสนับสนุนเป็นอย่างดีตามลำดับ

7. ด้านความคิดเห็นเพิ่มเติม โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านโดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ เรื่องของงบประมาณในการบริหารยังไม่พอยากให้หน่วยงานในท้องถิ่นเข้ามาช่วยเสริม ในการจัดการเรียนร่วมควรมีนโยบายหรือระบบเข้ามาช่วยดูแลมากขึ้นและขาดครูที่มีความรู้ด้านการศึกษาพิเศษโดยตรง การปรับทัศนคติของครูๆ บางคนยังปฏิเสธเด็กทำให้เด็กถูกละเลยตามลำดับ

9. อภิปรายผลการวิจัย

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในบทที่ 4 มีหลายประเด็นที่ควรนำมาพิจารณาเพื่อให้ทราบสภาพปัญหาที่แท้จริงที่เป็นไปได้เกี่ยวกับการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนแกนนำการเรียนร่วม โดยสามารถสรุปสาระสำคัญได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์การบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนแกนนำการเรียนร่วม จังหวัดนครปฐม พบว่า การบริหารจัดการตามมาตรฐานของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยสามารถลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านประโยชน์จากการดำเนินงาน ด้านการบริหารจัดการ ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ ด้านความคิดเห็นอื่นๆ เกี่ยวกับการบริหารจัดการ ด้านคุณภาพผู้เรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน และ ด้านผลกระทบจากการดำเนินงาน

1.1 ผลที่ได้จากการวิจัย ด้านคุณภาพผู้เรียน พบว่า โดยภาพรวมมีการดำเนินงานในระดับมากในทุกด้าน เมื่อพิจารณาทางด้านโดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ครูวิเคราะห์เด็กว่าบกพร่องด้านไหนแล้วจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ที่เป็นเช่นนี้เพราะครูต้องจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ที่ต้องสอดคล้องกับความต้องการจำเป็น พิเศษของนักเรียน

พิการหรือที่มีความบกพร่อง ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาที่นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องต้องการ เพื่อให้ เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพตามแผนจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) ตามความต้องการและ ความสามารถของเด็ก ซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 "แผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล" หมายความว่า แผนซึ่งกำหนด แนวทางการจัดการศึกษาที่ สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการ ตลอดจนกำหนด เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาเฉพาะบุคคล ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เบญจา ชลธาร์นนท์ (2546, หน้า 7-47) ได้กล่าวว่า โรงเรียนต้องบริหารองค์ประกอบหลัก 4 ประการตามโครงสร้างซีท เพื่อให้การเรียนร่วมมีคุณภาพและประสิทธิภาพ ด้านนักเรียน (S: Students) แผนการสอนเฉพาะบุคคล (Individual Implementation Plan: IIP) เป็นแผนการสอน ที่จัดขึ้นเฉพาะเจาะจงสำหรับนักเรียนพิการหรือเรียนที่มีความบกพร่องคนนั้น ๆ ในวิชาหรือทักษะที่เป็นจุดอ่อน แผนการสอนเฉพาะบุคคลนี้จัดทำขึ้นเพื่อช่วยให้นักเรียนบรรลุจุดประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้ใน IEP สอดคล้องกับแนวคิด โสภณ คาปาเชื้อ (2550) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพการบริหารการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) สำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดการศึกษา ด้านนักเรียน (S-Student) มีการเตรียมความพร้อมเด็กที่มีความต้องการพิเศษอย่างเหมาะสม มีการคัดกรองอย่างเป็นระบบ มีการเตรียมเด็กทุกคนรับรู้ถึงวิธีปฏิบัติต่อคนพิการหรือที่มีความบกพร่องอย่างเหมาะสม รองลงคือ เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลซึ่งสอดคล้องกับ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ (2546, หน้า 45) ได้กล่าวว่า การเรียนร่วม หมายถึง การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ โดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคล และเพื่อส่งเสริมให้เด็กเหล่านี้มีโอกาสเรียนรู้ และดำรงชีวิตในสังคมเช่นเดียวกับเด็กในชุมชนเดียวกันให้มากที่สุด สอดคล้องกับกุลยา ตันติผลาชีวะ (2546, หน้า 40) ได้กล่าวว่า การเรียนร่วม คือ การจัดการศึกษาที่เปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษหรือนักเรียนพิการเข้าเรียนในกระบวนการเรียนการสอนตามปกติของนักเรียนทั่วไป โดยให้ทำกิจกรรมตามปกติในชั้นเรียน และ กำหนดวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนาเด็กในแผนแล้วประเมินผลเป็นภาค ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 26-43) การวัดผลประเมินผลควรแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษออกจากเด็กปกติ โดยไม่นำคะแนนและจำนวนเด็กที่มีความต้องการพิเศษไปรวมกับเด็กปกติ การวัดผลต้องสอดคล้องกับการเรียนการสอนของเด็กพิเศษแต่ละคน โดยกำหนดรายละเอียดไว้ในแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลและอาจต้องปรับปรุงวิธีการวัดผลประเมินผลปรับเกณฑ์การประเมินความก้าวหน้าให้สอดคล้องกับความสามารถของเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละคนส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การกำหนดจุดประสงค์ระยะสั้นและระยะยาวเพื่อพัฒนาผลจากการศึกษาด้านคุณภาพผู้เรียนพบว่า มีการดำเนินงานในระดับต่ำที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับการทำงานด้านอื่น ซึ่งการดำเนินงานด้านคุณภาพผู้เรียนการกำหนดวัตถุประสงค์ระยะสั้นระยะยาวเพื่อพัฒนานักเรียนถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญโดยทั่วไปจะกำหนด 1 ปี เมื่อครบ 1 ปี เด็กควรต้องรู้อะไรบ้างและเด็กต้องสามารถแสดง

พฤติกรรมอะไรได้บ้างเพราะความพิการหรือความบกพร่องของแต่ละบุคคลแตกต่างกันจึงสอดคล้องกับแนวคิด ประภคิตี พูลพัฒน์ (2546, หน้า 17-18) การเรียนการสอนในชั้นเรียนย่อมสนองความแตกต่างแต่ละบุคคล ดังนั้นการจัดเด็กพิเศษเข้าเรียนในชั้นเรียนร่วมจึงควรได้รับการปรับการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความรู้ความสามารถของผู้เรียนทุกคนให้มีพัฒนาการทุกด้านด้วยวิธีการและกิจกรรมที่เหมาะสมกับความสามารถของแต่ละบุคคลเพื่อให้เกิดการพัฒนาศักยภาพที่จะดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 มาตรา 5 คนพิการมีสิทธิทางการศึกษาข้อ 3 ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและประกันคุณภาพการศึกษารวมทั้งการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล

1.2 ผลที่ได้จากการวิจัย ด้านการจัดการเรียนการสอน พบว่า โดยภาพรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ครูมีความรักเมตตา เข้าใจความแตกต่างของเด็ก ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าครูต้องมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วมและปฏิบัติต่อผู้เรียนอย่างเหมาะสมครูและเสมอภาคจัดการเรียนการสอนที่เหมาะสมตามศักยภาพของนักเรียนแต่ละบุคคลซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 58-68) กล่าวว่า ครูควรมีความเชื่อว่านักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ มีความสามารถ เช่นเดียวกับนักเรียนปกติและสามารถเรียนรู้ได้ครูจะต้องสอนนักเรียนด้วยความเต็มใจยอมรับและยินดีบริการ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเช่นเดียวกับนักเรียนปกติซึ่งสอดคล้องกับ บพิตร โสมณวัฒน์ (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมโรงเรียนบ้านทุ่งนางโกล้อ่อน อานวยศิลป์) อำเภอเมืองยโสธร โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ผลการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมเพิ่มขึ้นมีเจตคติที่ดีต่อเด็กพิเศษเรียนร่วมมีความสนใจให้ความร่วมมือในการร่วมกิจกรรมทุกขั้นตอน รองลงมาคือ ครูวิเคราะห์ข้อมูลเด็กเป็นรายบุคคลจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล(Individualized Education Program: IEP) ตามความสามารถของและศักยภาพของเด็กพิเศษ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด ผดุง อารยะวิญญู และวาสนา เลิศศิลป์ (2551, หน้า 25-26) กล่าวว่าศักยภาพของบุคคล (Potential) มนุษย์ทุกคนไม่ว่าจะเป็นคนอย่างไรก็ตามย่อมมีศักยภาพทั้งนั้น เพียงแต่มีศักยภาพไม่เท่ากัน ดังนั้นการให้การศึกษาต้องให้จนบรรลุศักยภาพของแต่ละคน ไม่ใช่ให้การศึกษาในปริมาณที่เท่ากันคุณภาพเท่ากัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละคนซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ (2546, หน้า 45) ได้กล่าวว่าการเรียนร่วม คือ การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ โดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคลและเพื่อส่งเสริมให้เด็กเหล่านี้มีโอกาสเรียนรู้ และดำรงชีวิตในสังคมเช่นเดียวกับเด็กในชุมชนเดียวกันให้มากที่สุด และรองลงมา ครูมีการพัฒนา อบรม สัมมนาเพิ่มเติมตามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดซึ่งสอดคล้องกับ พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 มาตรา 12 ให้คณะกรรมการมีอำนาจ หน้าที่ (6) ส่งเสริมสนับสนุนให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดการศึกษาสำหรับคนพิการอย่างบูรณาการรวมถึงส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพครูการศึกษาพิเศษ ครู และ

คณาจารย์ให้มืองค์ความรู้การศึกษาต่อเนื่องและทักษะในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ซึ่งครูจะต้องมีการพัฒนา อบรมสัมมนาเพิ่มเติมตามที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดรวมทั้งครูมีการทาวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างน้อยปีละ 1 เรื่องสอดคล้องกับ สมใจ พิมพ์ภา (2553) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนร่วมของเด็กพิเศษในโรงเรียนบ้านท่าบ่อ พบว่าศักยภาพครูในการจัดการเรียนร่วมของเด็กพิเศษ โดยการวิเคราะห์เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน การสัมภาษณ์ผู้บริหารโรงเรียน ครู จัดอบรมเชิงปฏิบัติการศักยภาพของครูในการจัดการเรียนร่วมของเด็กพิเศษในโรงเรียนศึกษาดูงานโรงเรียนตัวอย่างในการจัดการเรียนร่วมของเด็กพิเศษในโรงเรียนและการประชุมคณะครูทั้งโรงเรียนเพื่อวางแผนพัฒนาศักยภาพครูและสอดคล้องกับงานวิจัยกระทรวงศึกษาธิการ (2543 ง, หน้า 90 – 97) ได้วิจัยประเมินผลการจัดการศึกษาเพื่อคนพิการพบว่า หน่วยงานต่าง ๆ ได้ปรับหลักสูตรพัฒนาและฝึกอบรมครูและนวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อเอื้อให้กับคนพิการสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ มีวิทยากรจากสถาบันต่าง ๆ มาให้ความรู้สำหรับครูนั้น เป็นบุคคลที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่อง ครูมีบทบาทสำคัญในการเป็นตัวแบบและกำหนดความคาดหวังในการจัดการเรียนร่วมดังนั้นควรได้รับการสนับสนุนส่งเสริมในการพัฒนาวิชาชีพในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประชุมสัมมนา การฝึกอบรม การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ทั้งกับครูในโรงเรียนเดียวกันและโรงเรียนอื่นซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ประมวล วันดี (2545) ได้ศึกษาสภาพปัญหาการพัฒนาโรงเรียนเรียนร่วมสู่มาตรฐานการศึกษาพิเศษ ผลการวิจัยพบว่า ครูที่ไม่ผ่านการอบรมมีสภาพปัญหามากกว่าครูที่ผ่านการอบรมความรู้เกี่ยวกับเด็กซึ่งสอดคล้องกับสมใจ พิมพ์ภา (2553) ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนร่วมของเด็กพิเศษในโรงเรียนบ้านท่าบ่อ (บ่อศรีรัตน อานวย) พบว่า สภาพและปัญหาในการจัดการเรียนร่วม ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนร่วมของเด็กพิเศษในโรงเรียน จึงต้องการที่จะเข้ารับการอบรมเพื่อพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความสามารถมีทักษะเพื่อจะนำความรู้ความสามารถและทักษะในการจัดการเรียนร่วมของเด็กพิเศษในโรงเรียนไปใช้ในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนของเด็กพิเศษที่เรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนให้มีคุณภาพและอยู่กับสังคมอย่างมีความสุขต่อไป

1.3 ผลที่ได้จากการวิจัย ด้านการบริหารจัดการเรียนร่วม พบว่า โดยภาพรวมมีการดำเนินงานในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือผู้บริหารให้ความเสมอภาคและเปิดโอกาสให้เด็กเข้ามาเรียนในระบบ การจัดการเรียนร่วมเป็นการจัดการศึกษาที่มีรูปแบบแตกต่างไปจากการจัดการศึกษาทั่วไปเพราะการเรียนร่วมเป็นการจัดการศึกษาเพื่อเด็กทุกคน ดังนั้นการเรียนร่วมจะประสบผลสำเร็จได้จึงจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบสอดคล้องกับแนวคิด กุลยา ตันติผลาชีวะ (2546, หน้า 40) ได้กล่าวว่า การเรียนร่วม คือ การจัดการศึกษาที่เปิดโอกาสให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษหรือนักเรียนพิการเข้าเรียนในกระบวนการเรียนการสอนตามปกติของนักเรียนทั่วไป โดยให้ทำกิจกรรมตามปกติในชั้นเรียนสอดคล้องกับแนวคิด กรรวิภาร์ หงส์งาม (2553, หน้า 9) การจัดให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษและเด็กพิการเข้าไปในระบบการศึกษาทั่วไปมีการร่วมกิจกรรมและใช้เวลาใดช่วงเวลาหนึ่งในแต่ละวันระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษและเด็กพิการทั่วไป ซึ่งสอดคล้อง

กับ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ (2546, หน้า 45) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ โดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคลและเพื่อส่งเสริมให้เด็กเหล่านี้มีโอกาสเรียนรู้และดำรงชีวิตในสังคมเช่นเดียวกับเด็กในชุมชนเดียวกันให้มากที่สุด รองลงมาคือ ผู้บริหารการจัดการเรียนร่วมทำให้เด็กได้มีโอกาสพัฒนาสอดคล้องกับแนวคิดของ สมศักดิ์ คงเที่ยง (2542, หน้า 1) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึงกิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมมือกันดำเนินการเพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุกๆ ด้าน

นับตั้งแต่บุคลิกภาพความรู้ความสามารถพฤติกรรมและคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมที่ตรงกับความต้องการของสังคมโดยกระบวนการต่างๆ ที่อาศัยการควบคุมสิ่งแวดล้อมให้มีผลต่อบุคคลและอาศัยทรัพยากรตลอดจนเทคนิคต่างๆ อย่างเหมาะสมเพื่อให้บุคคลพัฒนาไปตรงตามเป้าหมายของสังคมที่ตนดำเนินชีวิตอยู่ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย อารีย์ เพลินชัยวานิช (2548) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมดีเด่นของภาคเหนือตอนล่าง ปีการศึกษา 2548 พบว่าสภาพปัจจัยทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านพฤติกรรมหรือคุณลักษณะที่ดีและจำเป็นของผู้บริหาร ด้านคุณลักษณะที่จำเป็นของครู ด้านการจัดหรือใช้สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออันใดทางการศึกษาและด้านการบริหารแบบมีส่วนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT) และรองลงมา ผู้บริหารต้องมีเจตคติที่ดีเป็นหัวใจสำคัญซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 58-68) ผู้บริหารจะต้องมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วมและให้การสนับสนุนการดำเนินงานที่ใหม่และท้าทายและมีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานให้การสนับสนุนส่งเสริมทั้งในด้านงบประมาณการบริการจัดการและการจัดกระบวนการเรียนการสอนตลอดจนกระตุ้นให้การเรียนร่วมเกิดขึ้นด้วยการทำงานร่วมกับผู้ปกครองและครูนอกจากนี้ผู้บริหารควรมีความเชื่อเสมอว่าการเรียนร่วมเป็นสิทธิและโอกาสของทุกคนจึงควรสนับสนุนให้มีการเรียนร่วมเกิดขึ้นซึ่งสอดคล้องกับ กิตติมา ปรีดีดิถก (2532, หน้า 40-41) ได้แบ่งงานของผู้บริหารโรงเรียนไว้หกงาน คืองานวิชาการ งานธุรการ การเงิน งานบุคคล งานอาคารสถานที่ งานกิจการนักเรียนและงานสัมพันธ์ชุมชน ผู้บริหารมีความรู้ความเข้าใจ มีวิสัยทัศน์ในการบริหารจัดการเรียนร่วม

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านการประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์ การติดป้ายโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม ที่เป็นเช่นนี้เพราะ ด้านการประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์อาจจะมีการประชาสัมพันธ์น้อยแต่จะมีการติดป้ายโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม รวมถึงมีการประชาสัมพันธ์ถึงความสามารถของนักเรียนเพื่อให้กำลังใจและให้คนอื่นเห็นว่าเด็กกลุ่มนี้ไม่ได้เป็นปัญหาและสามารถที่จะพัฒนาและสร้างชื่อเสียงให้กับโรงเรียนได้ การรับเด็กเข้ามาเรียนในระบบทางโรงเรียนจะเปิดรับสมัครนักเรียน โดยรับสมัครหมดไม่ได้แยกรวมทั้งหมด เพราะผู้ปกครองจะไม่ว่าเด็กตนเองจะเป็นคนพิการ (เด็กพิเศษ) แต่ทางโรงเรียนจะทำการคัดกรองเด็กเองภายหลังซึ่งการคัดกรองมีหลายขั้นตอนโดยเฉพาะการที่จะให้ผู้ปกครองยอมรับเรื่องบุตรหลานตนเองเป็นคนพิการ (เด็กพิเศษ) นั้น เป็นเรื่องที่ยากมากต้องใช้เทคนิควิธีการพูดคุยกับผู้ปกครองเพื่อทำความเข้าใจ

1.4 ผลที่ได้จากการวิจัย ด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ พบว่า โดยภาพรวมมีการดำเนินงานในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการส่งเสริมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรภายในโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรองจิตร เตจ๊ะวงศ์ (2544) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าความต้องการและข้อเสนอแนะของครูผู้สอนส่วนใหญ่มีความต้องการให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอได้ติดตามดูแลเป็นที่เลี้ยงให้แก่ครูผู้สอนรวมทั้งจัดหาสื่อ อุปกรณ์ให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทุกประเภทให้เพียงพอ

นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียน ควรจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ตลอดจนขอความร่วมมือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ครูผู้สอนทุกคนในโรงเรียนเรียนร่วมเข้ารับการอบรมความรู้พื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษและควรจัดอบรมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการเรียนร่วมอย่างสม่ำเสมอ โดยให้ครูผู้สอนได้ฝึกหาแผนการสอนเฉพาะบุคคลเพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติจริงได้มากขึ้นรองลงมาคือ ด้านแหล่งเรียนรู้ภายในและภายนอกจัดให้เหมือนกับเด็กปกติทั่วไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเนตรทิพย์ เจริญวัย (2546) ได้ศึกษาปัญหาและแนวทางการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนในโครงการเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ จังหวัดนครราชสีมา พบว่า แนวทางในการบริหารงานวิชาการในแต่ละด้าน ด้านงานห้องสมุดควรมีการวางแผนการใช้และปรับปรุงห้องสมุด ประสานกับแหล่งเรียนรู้เพื่อขอเอกสาร สิ่งพิมพ์วารสารต่างๆ เพื่อใช้ในห้องสมุดตลอดจนควรจัดให้มีบรรณารักษ์เพื่อให้บริการประจำห้องสมุดและรองลงมา คือ การประเมินผลในภาพรวมและรายงานใน SSR ซึ่งสอดคล้อง กับ ผดุง อารยะวิญญู และวาสนา เลิศศิลป์ (2551, หน้า 4) กล่าวว่า การเรียนร่วมตรงกับภาษาอังกฤษว่า Mainstreaming (บางที่จะเรียกว่าการเรียนร่วมเต็มเวลา) หมายถึงการส่งเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าไปเรียนในชั้นปกติและมีความคาดหวังว่าเด็กที่ส่งเข้าไปเรียนจะต้องบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาเช่นเดียวกันกับเด็กปกติ นั่นคือเด็กจะต้องเรียนรู้ได้ในหลักสูตรเดียวกันกับเด็กปกติ และมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในมาตรฐานเดียวกันกับเด็กอื่น ๆ

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ การติดตามประเมินผลดูจากรายงานโครงการที่วางไว้ในแผนปฏิบัติงานซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สมบัติ สุวรรณพิทักษ์ (2537, หน้า 25) กล่าวว่า การติดตามงาน คือ กระบวนการเก็บข้อมูลการปฏิบัติงานตามแผนหรือโครงการที่กำหนดไว้แล้วใช้ข้อมูลเหล่านั้นในการแก้ไขปรับปรุงวิธีการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนเพื่อให้การดำเนินงานเกิดประสิทธิภาพสอดคล้องกับแนวคิด อุบล บรรหาศุภวาท (2527, หน้า 454) ที่กล่าวว่า การติดตามงานเป็นการตรวจตราวิธีปฏิบัติงานที่ได้ปฏิบัติไปแล้วว่าได้ผลหรือไม่และมีอุปสรรคปัญหาประการใดบ้างเพื่อที่จะได้แก้ไขปรับปรุงโครงการนั้น ๆ ให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

1.5 ผลที่ได้จากการวิจัย ด้านผลกระทบจากการดำเนินงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณารายด้านโดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านเด็กปกติ ครูรู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเด็กพิเศษทางโรงเรียนจะต้องเตรียมความพร้อมนักเรียนทั่วไปในโรงเรียน โดยการให้ข้อมูลเพื่อให้เด็กทุกคนทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจเกิดการยอมรับและสามารถช่วยเหลือและปฏิบัติต่อ

นักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องอย่างถูกวิธีและเท่าที่จำเป็นสอดคล้องกับ ผดุง อารยะวิญญู (2542, หน้า 197) การที่คนส่วนใหญ่มีทัศนคติเชิงลบต่อคนพิการหรือที่มีความบกพร่อง เช่นสมเพชเวทนาสงสารกลัวไม่ไว้วางใจซึ่งมักเกิดจากความไม่รู้หรือมีข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ดังนั้นครูควรทำความเข้าใจและอธิบายเกี่ยวกับลักษณะความพิการให้นักเรียนทั่วไปในชั้นเรียนได้รู้จักและควรจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ช่วยให้เด็กทากิจกรรมร่วมกันเพื่อให้เด็กเกิดการเรียนรู้และช่วยเหลือซึ่งกันและกันซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด นุชนาถ สุนทรพันธุ์ (2548, หน้า 199-201) กล่าวว่า การจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติและต้องใช้หลักสูตรของเด็กปกติทำให้เด็กพิการได้รับประโยชน์หลายอย่างจากการเรียนร่วมด้านการเปลี่ยนเจตคติ เด็กปกติจะมีความเคยชินกับเด็กพิการมากขึ้นเพราะให้อยู่ร่วมกันจึงไม่เห็นว่าเป็นเด็กพิการเป็นมนุษย์ประหลาดน่ากลัวชวนขนในท่าทางและรูปร่างอีกต่อไป นอกจากนี้เด็กยังเรียนรู้ว่าเด็กพิการต้องการความช่วยเหลืออะไรบ้างและมีความเข้าใจต่อเด็กพิการดีขึ้นยอมรับและแสดงความเอื้อเฟื้อมากขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวารินทร์ ถิ่นทวี (2549) ได้ศึกษาการประเมินโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรีพบว่า ด้านผลผลิตของโครงการตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ผลการดำเนินงานทุกรายการอยู่ในระดับมาก สูงกว่าเกณฑ์การประเมินนั้นคือ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสามารถดำเนินงานการจัดการเรียนร่วมได้ดีผลผลิตของโครงการจึงอยู่ในเกณฑ์ดี โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือนักเรียนพิการหรือที่มีความบกพร่องได้เข้าร่วมเรียนร่วมกับนักเรียนทั่วไปตามความสามารถผู้ปกครองพึงพอใจในผลการเรียนตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคลกำหนดไว้วันนักเรียนพิการมีพัฒนาการด้านวิชาการอารมณ์สังคมและการช่วยเหลือตนเองที่ดีขึ้นผู้ปกครองและชุมชนพึงพอใจในกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ นักเรียนพิการหรือนักเรียนที่มีความบกพร่องได้รับการเตรียมความพร้อมด้านวิชาการ อารมณ์ สังคม และการช่วยเหลือตนเอง นักเรียนได้รับการจัดกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพเป็นเฉพาะบุคคล นักเรียนทั่วไปได้รับการเตรียมความพร้อมในด้านการยอมรับการช่วยเหลือเพื่อนพิการหรือมีความบกพร่องนักเรียนพิการมีความสามารถที่จะเรียนต่อหรือประกอบอาชีพได้และนักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) และแผนการสอนเฉพาะบุคคล (IIP) และรองลงมา ชุมชนผู้ปกครองรู้สึกดีที่โรงเรียนให้ความสำคัญกับเด็กพิเศษ สอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 58-68) กล่าวว่า การเรียนร่วมจะประสบความสำเร็จได้จะต้องประกอบด้วยตัวชี้วัดที่สำคัญคือ เจตคติของบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนร่วมจะประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับเจตคติของบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วยทั้งผู้บริหาร ครูและผู้ปกครองเจตคติของบุคคลที่เกี่ยวข้องที่มีผลต่อการส่งเสริมการเรียนรวมประกอบด้วย 1. ครูควรมีความเชื่อว่่านักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีความสามารถเช่นเดียวกับนักเรียนปกติและสามารถเรียนรู้ได้ ครูจะต้องสอนนักเรียนด้วยความเต็มใจยอมรับและยินดีบริการนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเช่นเดียวกับนักเรียนปกติครูเป็นบุคคลสำหรับการเตรียมนักเรียนให้ยอมรับซึ่งกันและกัน ให้นักเรียนปกติยอมรับในความแตกต่างของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ 2. ผู้บริหารจะต้องมีเจตคติที่ดีต่อการจัดการเรียนร่วมและให้การสนับสนุนการดำเนินงานที่ใหม่และท้าทายและมีความยืดหยุ่นในการปฏิบัติงานให้การสนับสนุนส่งเสริมทั้งในด้านงบประมาณการบริหารจัดการและการจัดกระบวนการเรียนการสอนตลอดจนกระตุ้นให้การเรียน

ร่วมเกิดขึ้นด้วยการทำงานร่วมกับผู้ปกครองและครู นอกจากนี้ผู้บริหารควรมีความเชื่อเสมอว่าการเรียนร่วมเป็นสิทธิและโอกาสของทุกคนจึงควรสนับสนุนให้มีการเรียนร่วมเกิดขึ้น 3. ผู้ปกครองของนักเรียนไม่ว่าจะเป็นนักเรียนปกติหรือนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษก็ตามควรให้การยอมรับและเห็นคุณค่าของการจัดการเรียนร่วมทำงานร่วมกับโรงเรียนให้ความร่วมมือเพื่อช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษทั้งที่บ้านและโรงเรียน 4. บุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนต้องมีความเชื่อว่านักเรียนมีความสามารถที่จะเรียนรู้และแสดงออกซึ่งความสามารถที่จะเรียนรู้และแสดงออกซึ่งความสามารถในสภาพของการเรียนร่วมร่วมกันรับผิดชอบในการดำเนินงานตลอดจนการปรับบทบาทหน้าที่ให้มีความยืดหยุ่นและสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพยอมรับแนวทางการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนรวมที่มีความหลากหลาย

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ผู้ปกครองยังไม่เข้าใจคำว่าเด็กพิการ (พิเศษ) จึงไม่ให้ความร่วมมือ ซึ่งสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (254, หน้า 58-68) กล่าวว่า การเรียนร่วมจะประสบความสำเร็จได้จะต้องอาศัยความเป็นหุ้นส่วนของพ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชน กระบวนการที่สำคัญในการจัดการเรียนร่วมคือการมีส่วนร่วม (Participation) ของบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งในและนอกระบบโรงเรียนบุคลากรที่มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งได้แก่ พ่อแม่ผู้ปกครองและชุมชนในฐานะของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรงจึงเป็นผู้มีส่วนร่วมในฐานะหุ้นส่วน (Partnership) ที่เท่าเทียมกันสำหรับบุคคลที่มีความใกล้ชิดกับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมากที่สุดและต้องทำงานใกล้ชิดกับครูประจำชั้นที่โรงเรียนควรให้ความสำคัญเป็นกลุ่มแรกคือ พ่อแม่ผู้ปกครองของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษโดยทั่วไปพ่อแม่ของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมักจะเปรียบเทียบพัฒนาการและความสามารถของลูกกับเด็กในวัยเดียวกันมากกว่าจะดูความก้าวหน้าของเด็กแต่ละคน ดังนั้นแนวทางที่จะให้นักเรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพของแต่ละคนรวมถึงการให้ความรู้แก่พ่อแม่ ผู้ปกครองซึ่งจะช่วยให้โรงเรียนสามารถวางแผนกำหนดหลักสูตรเพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับบ้านได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมองว่าพ่อแม่ผู้ปกครองคือหุ้นส่วนที่สำคัญที่จะทำให้การพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้ได้รับประโยชน์สูงสุด

1.6 ผลที่ได้จากการวิจัย ด้านประโยชน์จากการดำเนินงาน โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมากโดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ โรงเรียนเปิดโอกาสให้เด็กได้เข้ามาเรียนในระบบ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ แพตตันและคนอื่นๆ (Patton; et al. 1996 อ้างถึงใน ณรงค์ อัมพรภาค.2550, หน้า 22) กล่าวว่าปรัชญาการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมคือ การให้โอกาสเด็กพิการได้เรียนอย่างเคียงบ่าเคียงไหล่กับเด็กทั่วไปในสภาพห้องเรียนปกติซึ่งหากได้รับการช่วยเหลืออย่างถูกวิธีแล้วเด็กพิการสามารถจะประสบความสำเร็จได้ การเรียนร่วมทำให้เด็กพิการมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กทั่วไปและรอดพ้นจากการถูกตีตราว่าเป็นเด็กพิการทำให้เด็กทั้งสองกลุ่มยอมรับซึ่งกันและกันและไม่นำผลจากการเรียนมาประเมินคุณค่าซึ่งกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (2550, หน้า 45) กล่าวว่า แนวคิดของการจัดการศึกษาเพื่อปวงชนมีหลักการที่สำคัญ คือการให้สิทธิในการดำรงชีวิตและเรียนรู้ร่วมกับชุมชนของตนเองและใช้รูปแบบที่นักเรียนพิการแต่ละคนจะได้รับประโยชน์สูงสุดรวมถึงรูปแบบต่าง ๆ ของการเรียนต้องเหมาะสมยืดหยุ่นโดยนักเรียนจะต้องถูกแบ่งแยก

จากชุมชนของตนน้อยที่สุด โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้คนพิการได้รับโอกาสทางการศึกษาเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคลและสามารถปรับตัวให้เข้ากับชุมชนและท้องถิ่นตลอดจนให้ครอบครัว ชุมชน องค์กร เอกชนและสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาเพื่อเด็กพิการรองลงมา ด้านจิตใจผู้ปกครองมีความรู้สึกที่ดีต่อโรงเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบลเดอร์ วิลเลียม(Bender William.1996) ได้ศึกษาทัศนคติของผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่มีต่อการเรียนร่วมในชั้นเรียนในรัฐวิสคอนซิล สหรัฐอเมริกา พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่พอใจในโครงการเรียนร่วมที่จัดให้ซึ่งเป็นโครงการเรียนร่วมระหว่างเด็กพิการกับเด็กปกติแต่ยังมีผู้ปกครองส่วนหนึ่งซึ่งจำนวนน้อยไม่พอใจกับการเรียนร่วมแบบเต็มเวลา (full integration) และต้องการให้บุตรธิดาของตนเองเรียนในชั้นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษโดยเฉพาะและเด็กได้รับการพัฒนาไม่เป็นการละทิ้งของสังคมสอดคล้องกับ สำนักส่งเสริมและพิทักษ์คนพิการ (2546, หน้า 45) ได้กล่าวว่าการเรียนร่วม หมายถึง การจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติโดยคำนึงถึงความสามารถของแต่ละบุคคลและเพื่อส่งเสริมให้เด็กเหล่านี้มีโอกาสเรียนรู้และดำรงชีวิตในสังคมเช่นเดียวกับเด็กในชุมชนเดียวกันให้มากที่สุด

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านชุมชนและผู้ปกครองให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณรงค์ อัมพรภาค (2550) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาคณาธิการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 และ 2 ผลการวิจัยพบว่า การศึกษาความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนร่วมของ โรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัย เขต 1 และ 2 พบว่า ความพึงพอใจและการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยมีความพึงพอใจในวิธีการรับเด็กพิเศษเข้าเรียนของโรงเรียนมากเป็นอันดับแรก รองลงมาคือความพึงพอใจที่เด็กพิเศษได้รับการเตรียมความพร้อมสำหรับการมีส่วนร่วมในการจัดการเรียนร่วมของผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับตัวเด็กมากเป็นอันดับแรกและมีส่วนร่วมในกิจกรรมสำหรับเด็กพิเศษที่โรงเรียนจัดขึ้นเป็นอันดับสุดท้ายที่เป็นเช่นนี้เพราะว่า ควรมีการให้ความรู้แก่พ่อแม่และผู้ปกครองของเด็กที่มีความต้องการพิเศษเพื่อให้มีส่วนร่วมในการวางแผนแก้ปัญหาของบุตรหลานและเป็นการสร้างความร่วมมือระหว่างที่โรงเรียนกับบ้านในฐานะหุ้นส่วนด้วยผู้ปกครองควรเข้าใจระบบกระบวนการจัดการเรียนร่วมเพื่อช่วยเหลือเด็กที่มีความต้องการพิเศษทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน นอกจากนี้ชุมชนเองต้องมีส่วนร่วมในการช่วยจัดกิจกรรมเสริมให้กับเด็ก

1.7 ด้านความคิดเห็นเพิ่มเติมในการบริหารโดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านโดยสามารถเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ เรื่องของงบประมาณในการบริหารยังไม่พอยกให้หน่วยงานในท้องถิ่นเข้ามาช่วยเสริมซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยทิพย์ สิริจวัฒนา (2548) ได้ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 พบว่า ด้านงบประมาณ โรงเรียนแกนนำเรียนร่วมขาดสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ที่จำเป็นและงบประมาณสนับสนุนในการจัดการเรียนการสอนที่เพียงพอรวมถึงค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพื่อช่วยเหลือฟื้นฟูเด็กพิเศษการพัฒนาศักยภาพระดับความสามารถให้เด็กพิเศษช่วยเหลือตนเองและการ

ร่วมอยู่ร่วมกับผู้อื่นไม่เป็นภาระสังคมโรงเรียนแกนนำไม่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณหรือทรัพยากรอื่น ๆ จากหน่วยงานในท้องถิ่นรองลงมา คือ ในการจัดการเรียนร่วมควรมีนโยบายหรือระบบเข้ามาช่วยดูแลมากขึ้นสอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2545, หน้า 58-68) กล่าวว่า การจัดการเรียนร่วมให้สำเร็จตามเป้าหมายไม่ได้เป็นเรื่องของโรงเรียนเพียงลำพังเท่านั้นแต่ต้องอาศัยความร่วมมือจากครอบครัวผู้ปกครองในฐานะที่เป็นหุ้นส่วนที่มีสิทธิพิเศษในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความต้องการพิเศษของนักเรียนจึงมีสิทธิที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางการศึกษาทั้งที่บ้านและโรงเรียน นอกจากนี้การระดมทรัพยากรจากชุมชนองค์กรและการสนับสนุนจากสาธารณชนก็เป็นปัจจัยสำคัญที่จะส่งผลต่อการจัดการศึกษาสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษด้วยเช่นกัน การสร้างความตระหนักให้แก่สาธารณชนโดยการจัดทำนโยบายทุกระดับให้คงไว้ซึ่งหลักการของการอยู่ร่วมกันและการส่งเสริมเจตคติที่ดีโดยระลึกเสมอว่าการจัดการเรียนร่วมเป็นสิ่งสำคัญที่โรงเรียนทั้งหลายไม่ควรเพิกเฉยนักเรียนทุกคนควรจะได้ไปรับการศึกษาไปพร้อม ๆ กัน โรงเรียนจึงไม่ควรปฏิเสธการรับเด็กเข้าเรียนสำหรับการจัดการเรียนร่วมบุคลากรอาจมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันบ้างซึ่งควรร่วมมือกันหาหนทางแก้ไขและสร้างความเป็นหุ้นส่วนของโรงเรียนกับชุมชนอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการพิเศษของเด็กในทุกโรงเรียนและรองลงมา คือ ขาดครูที่มีความรู้ด้านการศึกษาพิเศษโดยตรงสอดคล้องกับงานวิจัย กรองจิตร เตจ๊ะวงศ์ (2544) ได้ศึกษาเรื่องการจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอฮอด จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษา พบว่า การจัดเตรียมความพร้อมของโรงเรียนที่จัดการเรียนร่วมโรงเรียนส่วนใหญ่ โรงเรียนมีความพร้อมในด้านอาคารสถานที่มากกว่าบุคลากร สื่ออุปกรณ์ การนิเทศและงบประมาณ

ส่วนการคัดเลือก ครูที่สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องประเภทต่าง ๆ นั้นในระยะแรกมอบหมายให้ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาพิเศษหรือครูที่ผ่านการอบรมทางด้านการศึกษาพิเศษเป็นผู้ดูแลและรับผิดชอบจัดการเรียนการสอนทั้งเด็กปกติและเด็กพิเศษที่เรียนร่วมในชั้นเรียนไปพร้อม ๆ กันสอดคล้องกับงานวิจัย วลัยทิพย์ สิริจวัฒนา (2548) ได้ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาบุรีรัมย์ เขต2 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาของโรงเรียนแกนนำมาจากด้านบุคลากรผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจตระหนักถึงความสำคัญในการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการแต่บางท่านยังขาดความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษในรูปแบบการเรียนร่วมโรงเรียนแกนนำมีจำนวนบุคลากรการศึกษาพิเศษน้อยขาดครูผู้สอนที่มีวุฒิโดยตรงบุคลากรภายในโรงเรียนส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาพิเศษแบบเรียนร่วม สอดคล้องกับงานวิจัย วินัย หนูรัตน์ (2544) ได้ศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมเด็กพิเศษกับเด็กปกติข้อเสนอแนะที่ได้จากการประมวลความคิดเห็นของข้าราชการครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดศรีสะเกษ เกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมเด็กพิเศษกับเด็กปกติ ได้แก่ การเตรียมความพร้อมของบุคลากรควรจัดให้มีบุคลากรที่มีความรู้เฉพาะด้านเด็กพิเศษตลอดจนมีการอบรมอย่างสม่ำเสมอและมีค่าตอบแทนที่เหมาะสม

ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ในเรื่องการปรับทัศนคติของครู ๆ บางคนยังปฏิเสธเด็กทำให้เด็กถูกละเลยที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าครูมีความเชื่อว่านักเรียนที่มีความต้องการพิเศษมีความสามารถเช่นเดียวกับนักเรียนปกติและสามารถเรียนรู้ได้ครูจะต้องสอนนักเรียนด้วยความเต็มใจยอมรับและยินดีบริการนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเช่นเดียวกับนักเรียนปกติ สอดคล้องกับวิจัยยพมิตร โสมณวัฒน์ (2548) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมโรงเรียนบ้านทุ่งนางโกล (อ่อนอานวยศิลป์) อำเภอมืองยโสธร โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการพบว่า หลังจากที่ได้พัฒนาบุคลากรโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมพร้อมทั้งการกำกับติดตามผลการปฏิบัติงานของครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาทั้ง 2 วงรอบ พบว่าครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วมเพิ่มขึ้นมีเจตคติที่ดีต่อเด็กพิเศษเรียนร่วมมีความสนใจให้ความร่วมมือในการร่วมกิจกรรมทุกขั้นตอน

10. ข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบของการวิจัยและการศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมผู้วิจัยได้ทำข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยดังนี้

10.1 ข้อเสนอแนะของการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะว่าการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนครปฐม มีดังนี้

1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนครปฐม นำผลการวิจัยครั้งนี้ไปเป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการตามมาตรฐานการเรียนรู้ร่วมในสังกัด โดยนำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลจัดการอบรม เพื่อเป็นการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนร่วมมากขึ้น

2) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนครปฐม นำผลการวิจัยครั้งนี้ไปจัดการอบรมให้ความรู้กับครูผู้สอนที่ทำหน้าที่สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาพิเศษในสังกัด ในด้านการจัดการเรียนการสอนควรมีวิทยากรจากสถาบันต่าง ๆ มาให้ความรู้เรื่องการจัดทำสื่อ นวัตกรรม และมีการเผยแพร่สื่อ นวัตกรรมงานวิจัยของครูทั้งระดับเขตพื้นที่การศึกษาและระดับประเทศมากขึ้น

3) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนครปฐม นำผลการวิจัยครั้งนี้กระตุ้นและส่งเสริมด้านการบริหารจัดการผู้บริหารควรมีการประชาสัมพันธ์ทางเว็บไซต์ การติดป้ายโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมมากขึ้น

4) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จังหวัดนครปฐม นำผลการวิจัยด้านผลกระทบจากการดำเนินงานครั้งนี้ไปบริหารจัดการให้หน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาพิเศษในสังกัดจัดอบรม

ให้ความรู้กับผู้ปกครองเด็กที่มีความต้องการพิเศษในเรื่องของความพิการของเด็ก ผู้ปกครองยังไม่เข้าใจคาว่าเด็กที่มีความต้องการพิเศษและจัดกิจกรรมสร้างเจตคติให้กับโรงเรียน ครอบครัว ผู้นำชุมชนมากยิ่งขึ้น

10.2 ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรการจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วม
- 2) ควรมีการศึกษาแนวทางการพัฒนาครูที่ทาหน้าที่สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้มีทักษะและศักยภาพตามมาตรฐานการจัดการเรียนร่วม
- 3) ควรมีการศึกษาการประกันคุณภาพการใช้มาตรฐานการเรียนร่วมที่จัดการศึกษาในโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วม

บรรณานุกรม

- กนกพร เจริญฤทธิ. (2546). การศึกษาเปรียบเทียบเจตคติของผู้บริหารและครูในโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วมต่อการจัดโครงการเรียนร่วมสำหรับออทิสติกในโรงเรียนเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ สศ.ม. (สังคมสงเคราะห์). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- กรรวิภากร หงส์งาม. (2553). เอกสารประกอบการสอนรายวิชา การศึกษาแบบเรียนรวม. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. (2550). แผนพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ ฉบับที่ 3 พ.ศ.2550-2554. กรุงเทพฯ: ศรีเมืองการพิมพ์.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545). การจัดการเรียนร่วม. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). คู่มือการขอรับเงินอุดหนุน เพื่อรับหรือซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา โดยใช้ระบบคูปอง. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ.2551. (อட்சาเนา).
- กิตติพงษ์ จุโลทก. (2552). การบริหารการจัดการเรียนร่วมของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนร่วมกับเด็กปกติ ในโรงเรียนชุมชนบ้านปากอวดา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงราย เขต 2. การศึกษาอิสระครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏ เชียงราย.
- ขวัญใจ ธรรมขันโท. (2549). การจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมของเด็กที่มีความต้องการพิเศษทางการศึกษาในโรงเรียนจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่!

ฉวีวรรณ เหล่ารอด. (2553). การประเมินโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษากำแพงเพชร เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร.

ณรงค์ อัมพรภาค. (2550). การศึกษาคุณภาพการดำเนินงานจัดการเรียนร่วมของโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนเรียนร่วมสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุโขทัยเขต 1 และ 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต เอกการศึกษาพิเศษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

บพิตร โสมณวัฒน์. (2548). การพัฒนาบุคลากรในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษเรียนร่วม โรงเรียนบ้านทุ่งนางโถก(อ่อนอานวยศิลป์) อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร.เอกสารอัดสำเนา.

บุญชม ศรีสะอาดและสุรיתอง ศรีสะอาด. (2552). การวิจัยเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ.สำนักพิมพ์สุวีริยาสาส์น.

เบญจา ชลธารันนท์. (2546). คู่มือการบริหารจัดการเรียนร่วมตามโครงสร้างซีท (SEAT). กรุงเทพฯ: เพทายการพิมพ์

เบญจา ชลธารันนท์. (2548). การสังเคราะห์งานด้านการจัดการเรียนร่วมสู่ภาคปฏิบัติเพื่อนำสู่นโยบายการจัดการศึกษาอย่างมีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชนพิการ. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.

ประภฤติ พูลพัฒน์. (2546). การเรียนร่วมชั้นของเด็กพิเศษ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

ประจักษ์ เกษมสุข. (2544). การเปรียบเทียบปัญหาการจัดการศึกษาเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดอ่างทอง.วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันราชภัฏเทพสตรี.

ผดุง อารยะวิญญู และวาสนา เลิศศิลป์. (2551). การเรียนรวม Inclusion. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด เจ.เอ็นที.

วิลาวัลย์ วงศ์คุณาโรจน์. (2545). ศึกษาการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กพิเศษกับเด็กปกติของครูประจำชั้นและผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดตรัง. วิทยานิพนธ์ ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยทักษิณ.

ศรียา นิยมธรรม และคณะ. (2546). การศึกษาพิเศษ สารานุกรมศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ: บริษัทธนธัชการพิมพ์.

สมใจ พิมพ์ภา. (2553). การพัฒนาศักยภาพครูในการจัดการเรียนร่วมของเด็กพิเศษในโรงเรียนบ้านท่าบ่อ (บ่อศรีรัตนอานวย) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครพนม เขต 2. วิทยานิพนธ์ ครุ

- ศาสตรมหาบัณฑิตสาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สมพร หวานเสร็จ. (2543). การจัดการศึกษาแบบเรียนรวม. อุบลราชธานี: อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2. (2555). เอกสารประกอบการนิเทศการศึกษาพิเศษ แนวทางการดำเนินการจัดการเรียนรวม. ขอนแก่น: กลุ่มงานพัฒนาการศึกษาพิเศษ (การจัดการเรียนร่วม).
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2545). การเรียนร่วม:แนวคิดใหม่ในการจัดการศึกษา. กรุงเทพฯ: อักษรไทย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2545). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพมหานคร: พริกหวานกราฟฟิค.
- สุวารินทร์ ถิ่นทวี. (2549). การประเมินโครงการโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมสำหรับนักเรียนที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- โสภณ คาปาเชื้อ. (2550). การศึกษาสภาพการบริหารจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมโดยใช้โครงสร้างซีท (SEAT Framework) ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงรายเขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- อัจฉราภรณ์ บัณวล. (2551). สภาพการดำเนินงานโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมจังหวัดลาพูน. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- อารีย์ เพลินชัยวาณิช. (2548). ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการบริหารโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วมดีเด่นของภาคเหนือตอนล่าง ปีการศึกษา 2548. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงครามพิษณุโลก.
- Good, C. V. (1973). Dictionary of Education. (3rd ed). New York: McGraw - Hill book Go.
- Mortimore, P. (1993). School effectiveness & the management of effective learning&teaching. Institute of Education University of London.
- Perter, S.J. (2004). Inclusive Education: An EFA Strategy for All Children. Here :CollegePress.
- Slee, R. (2006). Inclusion?. In Proceedings Disability Studies in Education Special Interest Group. American Educational Research Association (AERA) 2006 Annual Conference. San Francisco.